

Frivillighet. Politisk regnskap 2005–2013

Kulturløftet

Kultur, deltagelse og frivillighet

Forsidefoto: Norges Musikkorps Forbund

Foto: Ijse C. Hendel

Forord

Norge er på verdenstoppen i frivillighet. Halvparten av den voksne befolkningen gjør en frivillig innsats. Vi er et land med langt flere medlemmer enn det er innbyggere. Det er imponerende. Den sterke dugnads-tradisjonen vi har i dette landet må forvaltes godt.

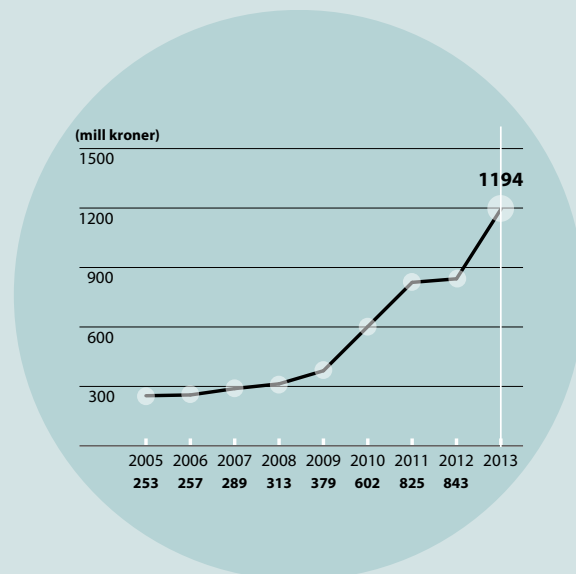
Frivillig sektor er viktig for de som deltar, enten som frivillige eller som brukere av tilbud. Men også for oss som samfunn er en sterk frivillig sektor et fellesgode. Norge trenger frivilligheten. Til å være mellomrommet mellom det private og det offentlige. Til å være vokter og pådriver for forandring. Til å være stemme for de som trenger å bli hørt. Til å bygge fellesskap og nettverk.

Regjeringen har sørget for et historisk løft til frivilligheten. Vi tror at det å satse på sterke fellesskap, å sørge for mer kunnskap om frivillighet gjennom forskning og det å bidra til forenkling vil gi enda mer frivillighet. For å løse samfunnsoppdrag og framtid utfordringer trenger vi det ideelle og frivillige engasjementet. Frivillighet er ikke en bonus, det er en nødvendighet for landet vårt at vi har mennesker som stiller opp for andre.

Hadia Tajik
kulturminister

Frivillighet

- Under denne regjeringen er bevilgningene til frivilligheten økt med nær 1 milliard kroner innenfor Kulturløftet. Dette omfatter tilskudd til samfunns- og frivillighetsformål over Kulturdepartementets budsjett, med unntak av idrett.
- I tillegg kommer midler fra øvrige departementer. I 2012 mottok for eksempel frivillige organisasjoner 3,7 milliarder kroner over Utenriksdepartementets budsjett.

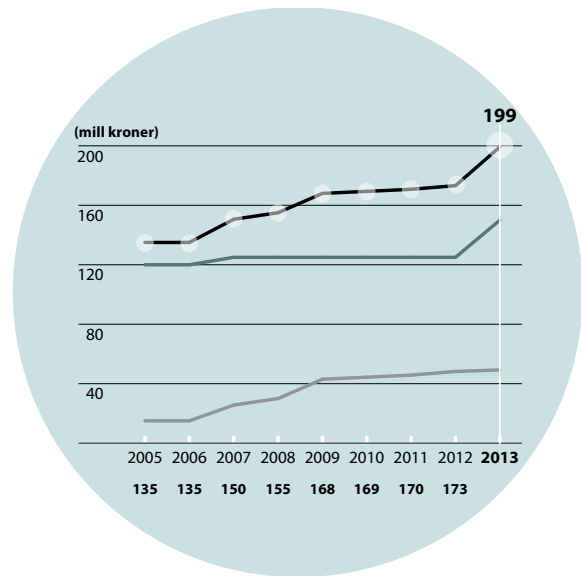

Budsjettutvikling 2005–2013
Samfunns- og frivillighetsformål

4 Frivillighet Politisk regnskap 2005–2013

- I 2009 innførte regjeringen grasrotandelen. I 2012 bidro denne ordningen med 340 millioner kroner til mer enn 20 000 foreninger og lag.
- Som en følge av endringene i tippenøkkelen som innføres fra 2013, vil en større andel av overskuddet fra Norsk Tipping AS bli overført til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner.
- I 2010 innførte vi en ny momskompensasjonsordning for frivillige organisasjoner. I 2013 er bevilgningen til ordningen trappet opp til 948 millioner kroner. Ordningen er den største satsingen på frivillig sektor over statsbudsjettet noensinne.
- I 2012 mottok 16 000 foreninger og lag midler over ordningen. Dette omfatter både sentralledd, regionalled, lokalledd og enkeltstående organisasjoner. Momskompensasjonen er frie midler og det kreves ingen rapportering for bruken av midlene.
- Evalueringen av momskompensasjonsordningen viser at organisasjonene opplever ordningen som ubyråkratisk. I 2013 har vi endret forskriften for å gjøre det enda enklere for organisasjonene å søke om momskompensasjon. Vi har blant annet hevet grensen for når det kreves autorisert revisor, og vi har redusert kravet om oppbevaring av dokumentasjon.

- I 2013 er bevilgningen til Frifondordningen nærmere 200 millioner kroner. Siden 2005 har det vært en økning på 75 millioner kroner. Disse midlene fordeles til barn og unges aktivitet og deltakelse lokalt, gjennom frivillige organisasjoner samt frittstående grupper og foreninger.
- I 2012 mottok 11 087 lokale lag i 112 organisasjoner til sammen nærmere 133,4 millioner kroner fra Frifond organisasjon. I tillegg er det i 2012 fordelt over 29 millioner kroner til 2 886 frittstående lokale lag og foreninger med barn og unge under 26 år gjennom Frifond barn og unge, Frifond teater og Frifond musikk.

Frifond tilskuddsutvikling 2005–2013

— Totalt
 — Spillemidler
 — Statstilskudd

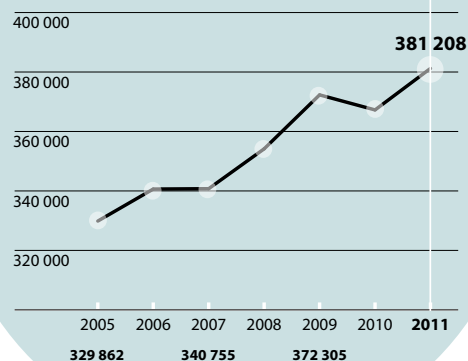

Lier frivilligsentral. Merking av stier. Fra venstre: Harald Økern, Jardar Malmo, Olav Aasmundrud, Einar Kleven.
 Foto: Kathrine Hoem

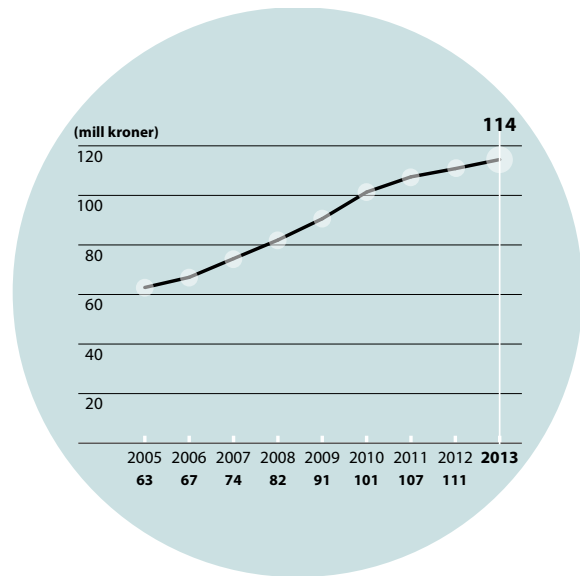
Vinterkurs i operativ ledelse på Finse. Skred-dag.
Foto: Olav A. Saltbones/Røde Kors

- Medlemstallene i de nasjonale barne- og ungdomsorganisasjonene har økt med over 50 000 siden 2005. Dette betyr en økning i den lokale aktiviteten og deltakelsen.
- I desember 2008 ble Frivillighetsregisteret opprettet etter ønske fra frivillig sektor for å styrke samhandlingen mellom staten og frivillig sektor. I dag er det over 29 000 organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret. Kulturdepartementet arbeider med å forenkle innrapportering av data og legge til rette for økt bruk av Frivillighetsregisteret.

Antall medlemmer under 26 år i nasjonale barne- og ungdomsorganisasjoner.
Kilde: BUFdir/LNUs resultatrapport 2013.

- I 2013 vil departementet utarbeide en veileder for tilskuddsforvaltere av statlige tilskuddsordninger som medlemsbaserte barne- og ungdomsorganisasjoner søker på. Veilederen skal bidra til forenkling gjennom felles begrepsbruk og felles krav til søkerne.
- Regjeringen har gitt tilskudd til etablering av 144 nye frivilligsentraler siden 2005. I 2013 har til sammen 390 frivilligsentraler i 320 kommuner mottatt tilskudd. Bevilgningen til frivilligsentralene er i 2013 på 114 millioner kroner. Siden 2005 har det vært en økning på 50 millioner kroner.

Tilskudd til frivilligsentraler

- Forskningsprogrammet "Virtuelt senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor" startet i 2008 og har bidratt med kunnskap om endringer og utviklingstrekk i frivillig sektor.
- Kulturdepartementet har lagt fram forslag om nye kriterier som gjør at flere organisasjoner vil komme inn under den delen av tippenøkkelen som fordeles til samfunnsnyttige- og humanitære organisasjoner. Disse spillemidlene er frie midler som organisasjonene kan disponere etter eget ønske.

Utgitt av:
Kulturdepartementet

Offentlige institusjoner kan bestille flere
eksemplarer fra:
Departementenes servicesenter
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 22 24 20 00

Publikasjonskode: V-0961 B
Design: Magnolia design as

www.regjeringen.no/kulturloftet
Twitter: #kulturloftet

KULTURDEPARTEMENTET